

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 12C/219/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912215823
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margita Žilková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2013:6912215823.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Margitou Žilkovou v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zast. advokátskou kanceláriou Soukeník - Štrpka, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14 proti žalovanej U. D., rodné č. XXXXXX/XXXX, bytom v S., Q. XXX za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Hlas spotrebiteľa, občianskeho združenia so sídlom vo Zvolene, Ul. J. Bánika 2009/2, zast. JUDr. Viliamom Glézlom, advokátom so sídlom Nemčianska 25, Nemce, Banská Bystrica o 331,94 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žaloba sa zamietá.

Súd určuje, že zmluvná podmienka dojednaná v bode 3 veta prvá nedatovaného dodatku k zmluve o pripojení Fix uzavretého medzi T Mobile Slovensko, a. s., Bratislava a žalovanou je neprijateľná podmienka.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi, a to na účet jeho právneho zástupcu 68,74 eur trov právneho zastúpenia a to do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 16. 11. 2012 domáhal na žalovanej zaplata 331,94 eur s 9 % úrokmi z omeškania ročne od 28. 02. 2010 do zaplata na tom základe, že jeho právny predchodca Slovak Telecom, a. s. so sídlom v Bratislave, Karadžičova 10 ako postupca a on ako postupník uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok vrátane pohľadávky voči žalovanej. Predmetná pohľadávka je v prílohe zmluvy uloženej na súde pod Spr. 263/2012 a je vedená pod referenčným číslom 1.91841949. Žalovaná uzavrela s právnym predchodcom žalobcu v zmysle § 43 Zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby. Žalovaná sa zaviazala riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou a všeobecnými podmienkami. Povinnosťou žalovanej bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku žalovanej zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu. V uvedenom prípade je teda žalovaná sankcionovaná za to, že nedodrжала konkrétne určené povinnosti, ktoré jej vyplývali zo zmluvy o pripojení resp. k dodatku k zmluve a všeobecných podmienok, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta/koncové zariadenie vypojená/é z prevádzky (došlo k prerušeniu poskytovania služieb). Keby žalovaná splnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu

za poskytnuté služby, tak by prostredníctvom týchto platieb po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorého zodpovedal protizáväzok zabezpečiť mobilný telefón/koncové zariadenie, prípadne program služieb podľa vlastného výberu za zľavnenú cenu. Žalovanej bola vystavená faktúra na sumu 331,94 eur ako zmluvnú pokutu, splatná 27. 02. 2010. Neuhradením faktúry v lehote splatnosti sa žalovaná dostala do omeškania, a preto ju žiadal zaviazat' aj na zaplatenie úrokov z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti do zaplatenia.

Žalovaná sa na výzvu súdu k žalobe nevyjadrila.

Do konania vstúpil z vlastného podnetu vedľajší účastník (§ 93 ods. 2, 3 O. s. p.). Tento sa písomne vyjadril tak, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľné, lebo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, lebo žalobca uplatňuje zmluvnú pokutu za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti a vo výške, ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Poukázal na to, že už boli rozhodnutia, kde zmluvná pokuta rovnakého významu bola vyhlásená za neprijateľnú podmienku a preto žalobca je povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so spotrebiteľmi. Výrok právoplatného rozsudku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky je s poukazom na § 153 ods. 4 O. s. p. záväzný pre všetky orgány a takáto zmluvná podmienka je teda absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 Obč. zák.) a jej absolútna neplatnosť je následne záväzná aj pre konajúci súd v tomto prípade.

Podľa § 115a ods. 2 O. s. p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať v drobných sporoch.

Podľa § 200ea O. s. p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000,- eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Vo veci ide o drobný spor (§ 200ea O. s. p.), a preto súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 115a ods. 2 O. s. p.).

Súd vykonal dokazovanie oboznámením zmluvy o pripojení FIX (bez dátumu uzavretia) uzavretej medzi T-Mobile a žalovanou, dodatku k tejto zmluve (tiež bez dátumu uzavretia), dodacieho listu č. XXXXXX, faktúry na hardware a mobilný telefón Nokia a výdaja na túto faktúru, overenia totožnosti účastníka pri uzatváraní zmluvných dokumentov, faktúry z 08. 02. 2010 na zmluvnú pokutu, všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s., vyjadrenia vedľajšieho účastníka a a nahliadnutím do spisov Spr. 263/2012 a vec posúdil takto:

Tvrdenia žalobcu o postúpení pohľadávky zodpovedajú pravde. Ako je to súdu známe z iných vecí, T Mobile Slovensko, a. s. zanikol zlúčením a univerzálnym právnym nástupcom sa stal Slovak Telekom, a. s. so sídlom v Bratislave. Tento pohľadávku voči žalovanej postúpil na žalobcu spolu s pohľadávkami voči iným osobám, ako je to uvedené v žalobe. Žalobca je preto aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

Žalovaná uzavrela s T Mobile Slovensko, a. s. so sídlom v Bratislave zmluvu o pripojení podľa § 43 a nasl. zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov aj s dodatkom k tejto zmluve (ďalej len "zmluva"). V zmluve ani v dodatku nie je uvedený dátum. Nedeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s. Predmetom zmluvy s dodatkom bolo poskytovanie programu služieb FIX 16 a bola dojednaná doba viazanosti 24 mesiacov a zmluvná pokuta 331,94 eur. Žalovanej na základe zmluvy bol 27. 01. 2009 predaný mobilný telefón Nokia 6300.

V bode 3 prvej vete dodatku k zmluve o pripojení si účastníci dohodli, že "v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c/ alebo v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ - c/ všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku."

Predmetný zmluvný vzťah vzniknutý medzi pôvodným veriteľom a žalovanou na základe uzavretej zmluvy aj s dodatkom je vzťahom spotrebiteľským podľa § 52 Obč. zák.

Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je to, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku v neprospech spotrebiteľa. Generálny zákaz použitia neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v neprospech spotrebiteľa ("neprijateľnú podmienku"), a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky obsahuje ustanovenie § 53 ods. 5 Obč. zák., ktoré má kogentný charakter. Vychádza sa z prezumpcie, že v spotrebiteľských zmluvách často vystupujú nerovné subjekty, kde práve spotrebiteľia sú v postavení slabšej zmluvnej strany, ktorej je potrebné poskytnúť ochranu proti "zneužitiu právomoci zo strany dodávateľa, najmä proti jednostranným štandardným zmluvám a neprimeranému popretiu ich základných práv v zmluvách" (Smernica Rady 93/13/EHS).

Podľa § 153 ods. 3 O. s. p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neplatná.

Podľa § 153 ods. 4 O. s. p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Zo znenia § 53a ods. 1 Obč. zák. vyplýva, že ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch za neprijateľnú, je dodávateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom vo všetkých zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Súd na základe vyššie uvedených ustanovení žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol a vyslovil, že zmluvná podmienka dojednaná v bode 3 prvá veta dodatku k zmluve o pripojení uzavretého medzi T Mobile Slovensko, a. s., Bratislava a žalovanou (ako je citovaná vyššie) je neprijateľná podmienka, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa a súčasne predmetná zmluvná podmienka nebola so žalovanou dojednaná individuálne. Nárok na zmluvnú pokutu v prospech veriteľa je viazaný na porušenie "hociktorej povinnosti" uvedenej v bode 1 písm. c/ alebo v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ - c/ všeobecných podmienok, teda je koncipovaný neúmerne široko bez zohľadnenia závažnosti prípadného porušenia povinnosti a bez zohľadnenia kedy došlo k porušeniu povinnosti. Takto napr. je rovnaká zmluvná pokuta v prípade porušenia viacerých povinností hneď na začiatku zmluvného vzťahu ako i hoci aj v posledný deň viazanosti.

Súd má za to, že takéto dojednanie o zmluvnej pokute spôsobuje značnú nerovnováhu v predmetnom spotrebiteľskom vzťahu a tým aj neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky a jej neplatnosti, lebo nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán (dodávateľ) zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré druhá zmluvná strana (spotrebiteľ) buď musí bezvýhradne prijať alebo zmluvu neuzavrieť. Dojednanie o zmluvnej pokute v dodatku nie je možné označiť za zmluvnú podmienku individuálne dojednanú s poukazom na ust. § 53 ods. 2 Obč. zák. a tiež čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS, podľa ktorých sa podmienka nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola dodávateľom navrhnutá vopred, spotrebiteľ sa s ňou oboznámil až pred podpisom zmluvy, pričom nemohol ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Existenciu vopred pripravovaných formulárových (typových) zmlúv o pripojení a dodatkov zo strany pôvodného veriteľa obsahujúcich obdobnú zmluvnú podmienku, ktorá nebola individuálne dojednaná so spotrebiteľom, zistil súd z veľkého množstva sporov vedených žalobcom v obdobných sporoch. Dodatky k zmluvám o pripojení obsahujúce ustanovenia o zmluvnej pokute sa svojím obsahom navzájom líšia len v údajoch o spotrebiteľovi, aktivovaných službách, type a cene mobilného telefónu, dobe viazanosti a výške zmluvnej pokuty.

Súd preto dospel k záveru, že žalobca žiada zaplatenie zmluvnej pokuty na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, preto žalobu na zaplatenie 331,94 eur ako zmluvnej pokuty aj s požadovanými úrokmi z omeškania zamietol.

Súd nepopiera význam ani funkciu zmluvnej pokuty ako takej, ale treba dbať na skutočný zmysel a cieľ tohto inštitútu zvlášť v oblasti spotrebiteľských vzťahov. Žalobca pri takto formulovaných dojednaniach by mal nárok na zmluvnú pokutu v plnej výške bez ohľadu na to, o aké porušenie povinnosti ide (hrozba pokuty je pri akomkoľvek porušení zmluvy), takže je aj neurčito formulované a bez ohľadu na to, kedy k porušeniu povinnosti došlo.

Súd tiež poukazuje na to, že už aj v iných veciach bolo právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti takto dojednanej zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove č. 16Co/32/2012, rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. 12C/3/2013-37, ktorý nadobudol právoplatnosť 18. 03. 2013).

Pre úplnosť poznamenáva, že žalobca ani nepredložil žiaden dôkaz o tom, že žalovaná skutočne (a v lehote viazanosti) porušila svoju povinnosť platiť riadne a včas (aj v žalobe to len všeobecne nekonkrétne konštatuje), ba aj na faktúre na zmluvnú pokutu je ako predchádzajúci stav účtu 0,- eur.

Úspešná žalovaná procesný návrh na rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 151 ods. 1 O. s. p. nevzniesla (podľa obsah spisu jej doteraz trovy ani nevznikli), a preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane úspešnej žalovanej priznal uplatnenú náhradu trov konania (trovy právneho zastúpenia) podľa § 93 ods. 4 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. Konkrétne ide o náhradu podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov v znení neskorších predpisov (ďalej len "vyhláška"), a to § 1 ods. 3, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a/, b/ a § 16 ods. 3 za 2 hlavné úkony a to prevzatie veci a podanie vyjadrenia po 253,94 eur + dvakrát prináležiaca paušalizovaná náhrada trov po 7,81 eur, spolu 68,74 eur.

Zástupca vedľajšieho účastníka síce pri výpočte výšky tarifnej odmeny vychádzal z vyšších súm pripočítajúc úroky z omeškania, úroky sú však len príslušenstvom, a preto súd priznal náhradu odmeny len z tarifnej hodnoty 331,94 eur, nestotožňujúc sa s argumentáciou zástupcu, že samotná vyhláška v § 10 ods. 2 hovorí o cene pri začatí poskytovania právnej služby a to znamená, že sa počíta s možnosťou že sa hodnota peňažného plnenia môže počas konania meniť, a teda preto žiada odmenu zo súm istiny zvýšených o úroky ku dňu poskytnutia služby. Samotná možnosť zmeny totiž môže byť aj čiastočným späťvzatím, rozšírením žaloby a pod. a neznamená automatické pripočítavanie úrokov (ani v praxi to nie je bežné, že by napr. aj v zdĺhavých sporoch advokáti vyčísľovali trovy za každý úkon v konaní z inej sumy, teda zvyšovanej o úroky).

Zaplatenie trov právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka je odôvodnené ustanovením § 149 ods. 1 O. s. p.

Súd preto dospel k záveru, že žalobca žiada zaplatenie zmluvnej pokuty na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, preto žalobu na zaplatenie 331,94 eur ako zmluvnej pokuty aj s požadovanými úrokmi z omeškania zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde písomne v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak žalobca nesplní v stanovenej lehote uložení mu povinnosť, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa Exekučného poriadku.